

№. 1277 2580.

ИЗДАЊЕ МИНИСТАРСТВА ПОЉОПРИВРЕДЕ И ВОДА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТАРСТВО

АЛЕКСАНДАР СТЕБУТ
ПРОФЕСОР БЕОГРАДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

НАШИ ГЛАВНИ ПОЉОПРИВРЕДНИ РЕОНИ

LANDWIRTSCHAFTLICHE HAUPTGEBIETE KÖNIGREICHS S. K. S.

VON
ALEXANDER STEBUTT
Professor an der Universität zu Belgrad.

БЕОГРАД
ШТАМПАРИЈА „СВ. САВА“ — БРАНКОВА БР. 16. — ТЕЛЕФОН 249
1926.

Предговор

Своју кризу дочекао је и интелектуалан рад. Опште духовно назадовање после рата, тражење моментаних резултата, поколебана вера у моћ знања, чије дејство увек је споро, а примена тешка, све је то погодило науке, нарочито оне, које су најближе животу, служе пракси. Тако је дошло, да се данас јако потцењује, омаловажава и пољопривредна наука. Зато се осећа право задовољење, кад се виде друкчији односи према науци и стручном знању, кад се њима признаје и њихова несумњива велика практична вредност.

Министарство Пољопривреде и Вода и ако је претрпано са свију страна потраживањима уско практичног карактера, не само је сачувало веру у моћ науке, већ се увек брине о развићу и проширењу стручног знања.

Нагласити ово није само моје право као писца ове књиге, који о тој бризи суди по личном искуству, то је и моја дужност. И ја не могу, а да не изразим моју дубоку захвалност Министарству Пољопривреде и Вода за готовост, са којом је предузело издање моје књиге.

Особиту благодарност дугујем Господину Милану Ђурићу Начелнику Министарства, чије су заслуге на подржавању књижевног рада у пољопривреди толико истакнуте и који толико тим доприноси јачању ауторитета пољопривредне науке код нас.

Господину Д-ру Добросаву Тодоровићу моме сталном сараднику захваљујем на помоћи саветом.

Све мапе израдила је г-ђа Катарина Стебут.

САДРЖАЈ—INHALT

	Стр.		Seite
Значај реонирања. Принципи реонирања	1	Bedeutung und Prinzipien des Reonirens	79
Климатске особине наше државе и Балканског Полуострва у опште	9	1. Die klimatischen Verhältnisse Jugoslaviens und der Balkanhalbinsel	80
Климатски типови	11	2. Die Vegetationsformationen in den Hauptgebieten Jugoslaviens	85
Морска и континентална клима	12	3. Die Bodentypen in den klimatischen und phytogeographischen Gebieten	89
Клима високих положаја	14	4. Der produktive Boden und die Verbreitung der Kulturen	96
Средоземноморска клима	16	5. Allgemeine Charakteristik der einzelnen Gebiete	98
Средње европ. (атлантска) клима	18		
Источна клима	19	МАПЕ—KARTEN	
Наши климатски реони	21	Климатске области. Klimagebiete N 1	
Биљне формације у нашим главним климатским областима	24	Подела талога. Niederschläge	N 2
Прва подела наше територије на четири реона	32	Подела шума по врстама дрвећа. Die Verteilung der Wälder nach Baumart	N 3
Земљишни типови у главним климатским и фитогеографским зонама	37	Однос шума према целокупној површини. Waldfläche	N 4
Продуктивно земљиште и подела култура на територији државе	54	Педолошка мапа. Bodenkarte	N 5
Зиратно земљиште. Утрине, пашњаци, ливаде	62	Зиратно земљиште. Bearbeitbare Bauldenfläche	N 6
Културе зрнастог биља	65	Простирање појединих култура. Verbreitung der Kulturen	N 7—13
Детелине, кромпир, лан	70		
Воћке, шљиве, виноград	71		
Маслине, смокве. Пиринач, памук	73		
Закључак	74		

ЗНАЧАЈ РЕОНИРАЊА. ПРИНЦИПИ РЕОНИРАЊА.

Проблем реонизације по практичној својој вредности добио је у пољопривреди значај једног најактуелнијег питања. Ово је питање од нарочите важности за млађе државе и земље, које тек почињу да у пољопривреди напредују. У земљама са старијом културом, као што су то Француска, Немачка, Енглеска, проблем реонизације скоро не постоји као засебно питање, јер су административне и политичке области, на које се деле те старије државе, у исто време и културно-економски реони, детаљно проучени у току дужег историјског развића дотичне државе и то у сваком погледу — природном, економском и социалном.

Познавање своје земље је принцип, о чијој вредности нас уче још основне школе. На основу тога познавања ми вршимо географску поделу територије, карактеришемо поједине области и одређујемо њихове границе. Ово и јесте главни задатак реонизације. Пољопривредна реонизација састоји се према томе у проучавању пољопривредних прилика и чинилаца агрикултурне производње и у подели једне територије на карактеристичне пољопривредне области заједно са одређивањем граница сваке од њих.

Каква је практична вредност тог рада, може се илустровати помоћу примера узетих и из искуства наше земље. На Чукарици и у Ћуприји подигнуте су велике шећерне фабрике врло скупе, али најмодерније инсталиране. Оснивачи су се надали да ће наше Поморавље лиферовати довољну количину шећерне репе. Међутим при стручном проучавању земљишних особина Поморавља они би чули мишљење, које би

IV. Mediterranes Gebiet (Adriaküste).

1. *Klima.* Typisches mediterranes.

2. *Vegetation.* Macchien.

3. *Boden.* Karst und terra-rossa.

4. *Kultur.* Magere Weiden auf grossen Flächen — 75,6%.
Wenig bearbeitbaren Bodens — 12,0%. Getreidearten im gleichen
Ausmasse: eurytope — 3,2%, Mais — 3,2%, Weizen — 2,4%.
Starker Weinbau — 10,1%. Subtropische Kulturen: Oelbaum und
Feige (Granaten und andere). Kleinviehzucht: Schafe und be-
sonders Ziegen.
